

Cuprins

Program general	2
Secțiunea Arheologie	4
Secțiunea Istorie	8
Secțiunea Conservare - Restaurare	11
Adrese utile	15

Program general

**Sesiunea științifică „Unitate, continuitate și independență
în istoria poporului român. 101 de ani de la Marea Unire (1918 – 2019)”**

Miercuri, 20 noiembrie 2019

Sosirea invitaților, Hotel Parc

Ora 20- cina, Hotel Cetate

Joi, 21 noiembrie 2019, Sala Unirii

Ora 10:00 – deschiderea lucrărilor:

Cuvânt din partea Muzeului Național al Unirii Alba Iulia

Directorului Gabriel Tiberiu Rustoiu,

Cuvânt din partea autorităților locale

Lucrări în plen:

**Viorica Rusu-Bolindeț, Florin-Ovidiu Botiș, Iulia-Alexandra Iliescu, Radu Ota, Matei Drîmbărean, Călin Șuteu - Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, doctorand Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, doctorand Universitatea București, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Direcția Județeană pentru Cultură Alba, Gigapixel Art SRL
*Palatul Guvernatorului Daciei Romane de la Apulum. Rezultatele campaniilor 2008-2019***

Tudor Roșu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

Imaginea președintelui american Woodrow Wilson în preajma Marii Uniri

Lansări volume:

**Cristian Crasnavet, „Obeliscul Horea, Cloșca și Crișan”,
(Alba Iulia, 2018), prezintă: Tudor Roșu**

**Ora 11:30 – vernisaj expoziție Dionysos- Bacchus-Liber Pater.
Desfătare și viață veșnică la Apulum
Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, etaj I**

Ora 12:30 Masa de prânz, Hotel Cetate

**Orele 15:00 – 19:00,
Prezentarea lucrărilor pe secțiuni, Sala Unirii și Museikon**

Ora 20:00 – Cina festivă, Hotel Cetate

Vineri, 22 noiembrie 2019

**Orele 10:00 – 12:00
Prezentarea lucrărilor pe secțiuni, Sala Unirii și Museikon**

Ora 13:00 - Masa de prânz, Hotel Cetate

Secțiunea ARHEOLOGIE
joi, 21 noiembrie 2019,
Museikon
orele 15:00 – 19:00

Moderatori: Paul Pupeză, Oana Tutilă

1. Sabin Adrian Luca - Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu

Câteva date despre datarea absolută a unor situri neolitice și eneolitice din Transilvania

2. Cătălin Cristescu, Nicolae Cătălin Rișcuța, Antoniu Marc - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva

Complexe aparținând epocii fierului descoperite La Vețel – Luncă, În Vie (jud. Hunedoara)

3. Marius Ciută - Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu

Despre colecții și colecționari. Un caz atipic

4. Paul Pupeză, Viorica Crișan - Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca

Decor dacic sau tamga sarmatic? Vase incizate de la Covasna – Cetatea Zânelor

5. Claudiu Purdea - Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia

Noi date despre un tezaur cu monede Koson din Munții Șureanu în documentele Monetăriei din Alba Iulia

6. Ștefan Georgescu, Ana Cristina Hamat, Alexandru Flutur – Cercetător independent, Muzeul Banatului Montan Reșița, Muzeul Național al Banatului, Timișoara

Dispozitivele pentru iluminat descoperite în zona Berzovia – Ramna

7. Oana Tutilă - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva

Despre un cercel roman din aur descoperit la Cârjiți, județul Hunedoara

8. Radu Ota - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

Herme descoperite la Apulum

9. Anca Timofan, Andrei Iosif - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Sectorul Domus-Thermae de la Apulum
10. Alexandru Diaconescu - Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
Gropile rituale (așa numitele favissae) din sanctuarul lui Liber Pater
11. Radu Ciobanu – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Bacchanalia – Serbările lui Bacchus, de la spectacol teatral la primul mare scandal de moravuri al Antichității
12. George Bounegru, Ilie Lascu, Bogdan Pâclișan, Ana Fetcu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Descoperiri funerare romane din necropola nordică de la Apulum

ora 17:00 – coffee break

Secțiunea ARHEOLOGIE.
vineri, 22 noiembrie 2019
Museikon
orele 10:00 – 12:00

Moderatori: Ana Hamat, Vitalie Bârcă

- 1. Ana Cristina Hamat – Muzeul Banatului Montan Reșița**
Despre creștinism și bijuterii sau despre cum să nu-i cauți pe creștini în Dacia
- 2. Ioan Oprea - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**
Roma și primele vexilla imperiale
- 3. Vasile Moga - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**
Observații asupra unei interesante epigrafe apulense
- 4. Mariana Egri, Andreea Drăgan, Aurel Rustoiu, Matthew McCarty -**
Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, University of British
Columbia
Villa rustica de la Oarda. Rezultate preliminare
- 5. Cristina Mitar - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva**
Cigmău – un castru neobișnuit din apropierea granițelor romane
- 6. Vitalie Bârcă - Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca**
Pixidele din os din mediul sarmatic. Observații pe marginea originii și datării lor
- 7. Emil Dumitrașcu - Muzeul Național de Istorie a României, București**
Cercetări arheologice preventive pe Autostrada A. 10/lot 4; situl arheologic Măhăceni 1 (sit nr. 4)

8. Gabriel Balteș, Călin Cosma - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca
Cimitirul avar de la Sâncrai (jud. Alba)

9. Anca Mățiș, Gabriel Balteș, Valentin Deleanu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Morminte de incinerare în urnă (sec. VIII-IX) descoperite la Simeria în 2018, cu ocazia proiectului "Reabilitarea liniei de cale ferată Simeria – Curtici-Frontieră"

10. Aurel Dragotă – Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu
La granița dintre păgânism și creștinism. Morminte cu groapa de foc rituală descoperite în necropola de la Alba Iulia - Izvorul Împăratului în campaniile arheologice din anii 2006-2007

11. Călin Șuteu – Gigapixel Art SRL
Digitizarea tri-dimensională a colecțiilor muzeale. Studii de caz și aplicații recente

ora 13:00 – masa de prânz, Hotel Cetate

Secțiunea ISTORIE
joi, 21 noiembrie 2019,
Sala Unirii, Corpul A
orele 15:00 – 19:00

Moderator: Florin Bogdan

1. Ana Maria Roman Negoï, Cristinel Roman Negoï - Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Școala Gimnazială Avram Iancu, Alba Iulia
Aspecte juridice și sociale cuprinse în Patenta imperială privind stabilirea grecilor și turcilor în Transilvania din 1778
2. Mihaela Comșa – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Nicolae Albu, istoric al învățământului românesc în Transilvania iluministă
3. Jan Nicolae - Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Historia homiletică Transilvaniei. Predicile protopopului Vasile Gan de la Lupșa (1859-1932)
4. Simona Hărmănescu – Complexul Național Muzeal „Moldova” Iași, Muzeul „Al. I. Cuza”, Ruginoasa, drd. Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Început de istorie la Ruginoasa
5. Răzvan Neagu – Colegiul Tehnic Turda
Personalități ale Marii Uniri: protopopul greco-catolic de Alba Iulia, Vasile Urzică (1872-1970)
6. Virgil Pană – Muzeul Județean Mureș
Date noi privind participarea mureșenilor la Marea Unire
7. Diana Kinces - Muzeul Județean Satu Mare
Anul 1919 în istoria Sătmăruului
8. Alexandru Porțeanu – Institutul de Istorie Nicolae Iorga
1919. Începuturile noii epoci istorice a Transilvaniei. Observații și considerații istoriografice
9. Ioana Rustoiu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Orfelinatul greco-catolic din Blaj în 1919

ora 17:00 – coffee break

Secțiunea ISTORIE
vineri, 22 noiembrie 2019,
Sala Unirii, Corpul A
orele 10:00 – 12:00

Moderator: Dragoș Ursu

1. Ioana Ursu – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Biografii și minerit aurifer în județele Alba și Hunedoara în sec XX
2. Doina Dreghiciu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Însemne de proprietate inedite de pe cărți vechi românești aflătoare pe teritoriul județului Alba
3. Gabriela Mircea - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
O bibliotecă publică albaiuliană, de la sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea. Structura și componența sa
4. Florin Bogdan - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Cărți vechi românești care au circulat în spațiul jud. Alba. Colecții din București și Cluj-Napoca
5. Bogdan Avram – Parohia Ortodoxă Teleac
Însemnări ale cantorilor de străină pe filele cărților vechi din colecția Museikon
6. Marius Rotar - Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Rugby-ul românesc în timpul celui de al Doilea Război Mondial
7. Dragoș Ursu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Patriarhul Justinian (1948-1977) și problema reintegrării socio-profesionale a preoților foști deținuți politici. Strategii, compromisuri și adaptări
8. Elena Cucui - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Icoana pe sticlă – sursă de inspirație, pentru un maestru al picturii contemporane

9. Sorin Russu – Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Blaj
Cât de mare e România Mare? După 100 de ani
10. Ioan Bizău – Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Titlu rezervat
11. Cristea Marius – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Luptele de la Miraslău (jud. Alba) din august-septembrie 1944

ora 13:00 – masa de prânz, Hotel Cetate

Secțiunea CONSERVARE - RESTAURARE

joi, 21 noiembrie 2019

Sala Unirii, Laboratorul de Restaurare

orele 15:00-19:00

Moderatori: Alexandru Știrban, Gheorghina Olariu

- 1. Doina Hendre Biro – Biblioteca Batthyaneum, Filială a Bibliotecii Naționale a României**
Utilizarea pigmentilor naturali pentru decorarea manuscriselor medievale, reflectată în studiile lui Robertus Szentivany, la începutul secolului XX
- 2. Cristina Carșote¹, Elena Badea^{2,3}, Zizi Baltă¹, Irina Petroviciu¹, Lucreția Miu², Vasile Mihai¹ – ¹Centrul de Cercetări și Investigații Fizico-Chimice și Biologice (CCIS), Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), ²Grupul Cercetări Avansate pentru Patrimoniul Cultural (ARCH Lab), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie (INCDTP), Sucursala ICPI, ³Departamentul de Chimie, Facultatea de Științe, Universitatea Craiova**
Materiale și tehnici utilizate la realizarea Codexului Altemberger
- 3. Gheorghina Olariu - Muzeul Județean Satu Mare**
Investigații XRF, iconostasul bisericii Peles județul Satu Mare
- 4. Laura Troșan, Ioana Cova - Muzeul Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca**
Modalități de expunere a textilelor arheologice
- 5. Rodica Oprețescu - Muzeul Olteniei Craiova**
Psaltire 1816, tratamente de restaurare-conservare aplicate
- 6. Olimpia Mureșan - Mureșan Olimpia I.I., Oradea**
Despre sticla arheologică
- 7. Daniela Văcariu – Complexul Național Muzeal Astra, Sibiu**
Investigații fizico-chimice realizate pe pictura din Biserica Vința

8. Dan Anghel - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Relevanța markerilor tehnologici la restaurarea ceramicii
9. Radu Ardelean - Muzeul Județean Satu Mare
Intervenții de biocidare și hidrofobizare la unele monumente și morminte de război din județul Satu Mare
10. Sorin Șerban - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Metode de prelevare și prelucrare a unor vase ceramice descoperite în necropola de la Sâncraii
11. Sorina Voju - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Efectele nocive ale umidității excesive asupra bunurilor culturale pe suport textil. Exemplificări și soluționări pe un lot de textile etnografice
12. Daniela Burnete – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Etape în restaurarea unei icoane pe lemn de sec XIX
13. Alexandru Știrban - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Restaurarea unui lot de manuscrise de secol XVIII (proiect ROCHER)
14. Marius Anghel- Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Restaurarea legăturii unui Penticostarion, 1768
15. Daniela Zudor - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Modalități de depozitare a bunurilor muzeale – textile etnografice
16. Elena Czifra- Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Restaurarea unui Antologhion, 1693.
17. Smaranda Cutean - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Cauzele deteriorării obiectelor culturale din expoziții

ora 17:00 – coffee break

Secțiunea CONSERVARE - RESTAURARE

vineri, 22 noiembrie 2019

Sala Unirii, Laboratorul de Restaurare

orele 10:00-12:00

Moderatori: Mirel Bucur , Petronela Fotea

- 1. Petronela Fotea, Eugenia Oprescu - Muzeul Național al Țăranului Român, București, Muzeul Național al Literaturii Române, București**
Valorificarea prin restaurare a patrimoniului cultural mobil la Casele Memoriale din patrimoniul MNLR-ului – Casa Tudor Arghezi
- 2. Sidonia Olea - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**
Valorificarea unei statui monumentale prin conservare și restaurare. Studiu de caz: statuia lui Emanuil Gojdu (Oradea)
- 3. Constantin Măruțoiu, D. Nemeș, O. F. Nemeș, M. Cotețiu, Persida Măruțoiu - Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca**
Studii privind materialele utilizate de Grigore Ranite la realizarea icoanei Maica Domnului cu Pruncul
- 4. Mirel Bucur - Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu**
Restaurarea unei icoane pe sticlă cu reprezentarea Sfântului Gheorghe. Studiu de caz
- 5. Ioana Popițiu - Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva**
Considerații asupra patrimoniului mobil pe suport anorganic. Studiu de caz (Proiect ROCHER)
- 6. Dumitrița Filip – Muzeul Național al Unirii Alba Iulia**
Degradări ale picturii murale din interiorul bisericilor de lemn din județul Alba
- 7. Dorin Barbu – Muzeul Național Brukenthal, Sibiu**
Restaurarea armelor de foc cu rotiță
- 8. Leonard Fulău - Muzeul Național al Literaturii Române, București**
Cazania lui Varlaam. Intervenții de restaurare

9. Ștefan Lipot - Muzeul Orașului Oradea – Complex Cultural
Restaurarea ceramicii din situl Salca-Oradea, campania 2016
10. Vasile Ioniță - SC Conrest Expert SRL
Conservarea lemnului arheologic din perioade și locuri diferite
11. Miruna Căminescu - S.C. Cons-Art S.R.L.
Restaurarea icoanei "Sfântul Arhanghel Mihail"
12. Simona Gheorghe - Muzeul Olteniei Craiova
Tehnologii complementare aplicate în restaurarea ceramicii arheologice
13. Eugenia Oprescu - Muzeul Național al Literaturii Române, București
Aspecte de degradare ale tapiseriei din Colecția Dimitrie Anghel supusă procesului de restaurare-conservare în regim de urgență
14. Codruța Leahu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Evaluarea interacțiunii rețetelor bazate pe nanomateriale, obținute de ICECHIM, cu diverse suporturi papetare în scopul conservării acestora (proiect ROCHER)
15. Monica Druța - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Considerații privind starea de conservare a unui lot de cinci cărți de patrimoniu din sec. al XVII-lea – Cazania lui Varlaam
16. Maria Zgârciu - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Conservarea și restaurarea unei cărți românești vechi (Strastnic, Blaj, 1753) (Proiect ROCHER)
17. Maria Cernea - Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
Restaurarea unui pergament- Act de Înobilare, 1703

ora 13:00 – masa de prânz, Hotel Cetate

ADRESE UTILE

Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

Str. Mihai Viteazul, Nr. 12-14, 510010, Alba Iulia, România
contact@mnuai.ro muzeulalba_relatiipublice@yahoo.com

Tel.: +40 258 813 300

Fax: +40 258 811 853

Museikon

Strada Unirii 3, Alba Iulia, jud. Alba
0258 813 300

Hotel Parc

Str. Primăverii, nr. 4
510110, Alba Iulia, jud. Alba
Tel: +40 258 811 723

Hotel Cetate

Strada Unirii 3, Alba Iulia, 510009
Telefon: 0258 811 780

Taxi

Tel: 0258 945, Tel: 0258 920, Tel: 0724044244, Tel:
0258943, Tel: 0258946

Telefon Urgențe (Poliție, Pompieri, Salvare)

Tel: 112